

וגו' ע"כ. (וראה לעיל שהבאתי מרש"י סנהדרין שנקט הקרא דשמות ולא הקרא דכאן ואולי י"ל להנ"ל ודו"ק).

אך הרמב"ם בשה"מ (ל"ת מ"ו) לגבי איסור זה הביא דוקא הפסוק בפרשתנו ולא הביא הפסוק המוקדם יותר בשמות הנ"ל כיון דשם הוא בצורת סיפור והבטחה ולא בצורת לאו וכמובן (וכע"ז בחינוך (מצוה ת"ק) ע"ש וראה בספר אמרי כהן פר' בשלח (אות י) מש"כ בזה). וגם אין למדים מפסוק שקודם מ"ת וכמו שהבאתי לעיל מהמהר"צ חיות בסוכה (נ"א) ע"ש. וא"כ י"ל בהנ"ל.

וברמב"ן כתב: וה' אמר לכם - כי השם אומר לכם וכו' ע"כ. הנה דס"ל דאמר - קאי על הנאמר בפסוק כאן וזה דלא כאבן עזרא והחזקוני הנ"ל ודו"ק.

קד) לא תוסיפון לשוב בדרך הזה עוד (י"ז, ט"ז). הנה איסור זה לשוב למצרים נזכר בעוד דוכתי בתורה וכמו שהבאתי כבר לעיל משמות י"ד: כי כאשר ראיתם את מצרים היום לא תוסיפון לראותם עוד עד עולם. וכן כתיב עוד להלן (כ"ה, ס"ח): והשיבך ה' מצרים באניות בדרך אשר אמרתי לך לא תוסיף עוד לראותה וגו', וכן מובא בירושלמי (פ"ה דסוכה ה"א): בג' מקומות הוזהרו ישראל שלא לשוב לארץ מצרים וכו' ומובא הג' קראי הנ"ל.

ובכפתור ופרח (פרק ה) מביא ששמע במצרים מפי ה"ר שמואל, אחד מבני בניו של הרמב"ם ז"ל שהרמב"ם היה חותם במכתביו: פרדס יוסף השלם עמוד מס 109 י דברים ב: מנדלבוים, דוד אברהם {1} {4} הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה

העובר בכל יום ג' לאוין ע"כ. וכוונתו בודאי על הג' מקומות הנ"ל שהוזהרו בניי לשוב למצרים. אך הרמב"ם גופו הרי מביא בשה"מ וכו"ל רק את הקרא דכאן ולא את שאר הפסוקים וצ"ע (ובלא"ה ראה במרגליות הים על סנהדרין (כ"א ע"ב אות ה) שמעיד הבקי הנפלא הגר"ר מרגליות ז"ל שאין אגרת כזו מהרמב"ם כיום ע"ש. גם במכתבו של רבי אליהו ישראל רבה של קהיר לרבי יעקב ספיר שנדפס בספרו אבן ספיר כותב בתוקף שבטוח שאין שמועה זו על הרמב"ם נכונה ע"ש בדבריו באריכות.

והנה הקשה הרמב"ן כאן על פרש"י דהאיסור הוא בגלל שירדו למצרים כדי לקנות סוסים, דהרי בירושלמי (פ"י דסנהדרין ה"ט) מפורש דלסחורה שרי לרדת למצרים, וע"ש ברמב"ן מש"כ לבאר האיסור לקנות סוסים מכל מדינות העולם וגם ממצרים ע"ש.

והנה לפני שנכנס לבירור ענין הישיבה במצרים בזמן הזה, נביא דברי התרגום יונתן דלפי דבריו יוצא, שלא כתוב בפסוק כאן כלל איסור על ישיבה במצרים, דהוא כותב דאסור למלך להוסיף לו הרבה סוסים, פן ירכבו שריו עליהם ויתגאו ויתבטלו מדברי התורה ויתחייבו חובת גלות למצרים עכ"ד. והוא דבר חידוש, ובחומת אנך כתב שדברי הת"י מגומגמים ע"ש. אך בפשטות לפי דבריו אין כאן איסור על ישיבה במצרים וי"ל היטב בכ"ז.

בספר נתן חכמה לשלמה (עמ' קי"ח - קי"ט) נדפס מכתב מהחכם סלימן דוד ששון ע"ה והוא רוצה לבאר כאן באופן חדש, שמצרים מסמלת פרדס יוסף השלם עמוד מס 109 י דברים ב: מנדלבוים, דוד אברהם {1} {4} הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה